

Verksamhetsområde för vatten och avlopp

Allmän anläggning eller gemensamhetsanläggning

Kommunen beslutade att inrätta ett verksamhetsområde för 297 fastigheter. Efter omfattande protester bland de boende och efter ytterligare utredning beslutade dock kommunen att upphäva beslutet om verksamhetsområde. Vissa boende uppmärksammade länsstyrelsen på detta förhållande vilket ledde till ett föreläggande om att åter inrätta verksamhetsområde för det aktuella området och se till att behovet snarast, senast den 31 maj 2014 blir tillgodosett genom en allmän VA-anläggning.

Det var i målet ostridigt att det förelåg sanitära och hälsomässiga behov av en samlad lösning för vatten och avlopp i området. Kommunen gav dock fastighetsägarna möjlighet att tillgodose VA-behovet genom lösa VA-frågorna på egen hand genom en gemensamhetsanläggning. Enligt länsstyrelsen rådde dock en oenighet bland fastighetsägarna i området angående huruvida de ville ordna en egen VA-lösning eller inte.

Skyldigheten för kommunen att bestämma verksamhetsområde och ordna en allmän VA-anläggning regleras i 6 § vattentjänstlagen. Enligt denna bestämmelse skall en kommun bestämma ett verksamhetsområde om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en befintlig eller blivande bebyggelse. Kommunen anser att de boende i området själva kan tillgodose VA-behovet genom inrättande av en gemensamhetsanläggning.

VA-nämnden har inte kunnat finna att det föreligger en enighet bland fastighetsägarna att genom frivillig samverkan ordna en lösning av VA-frågorna. VA-nämnden pekade även på den skärpning av kommunens utbyggnadsskyldighet genom allmän anläggning som vattentjänstlagen innebär. När behov finns av en VA-anläggning till skydd för människors hälsa eller miljön i ett större sammanhang finns enligt vattentjänstlagen nu en ovillkorlig skyldighet för kommunen att ordna allmänna vattentjänster, en skyldighet som inte längre kan uppfyllas genom att VA-frågan ordnas på annat vis utan kommunens medverkan.

Utbyggnadsskyldigheten ska inte föreligga för ett område som helt betjänas av en väl fungerande gemensam VA-anläggning som ägs och drivs av fastighetsägarna. I det aktuella området finns ett uppenbart behov av en allmän anläggning och behovet ökar med de planer som finns för ny bebyggelse i området med högre grad av permanent boende. För att en utbyggnadsskyldighet enligt 6 § vattentjänstlagen ska bli tillämplig krävs inte att hälsovådliga olägenheter har uppstått i hela området. En gemensamhetslösning på VA-frågan på privat väg, där alla inte är ense om hur VA-frågan ska lösas är inte tillräcklig enligt VA-nämnden, som påpekar att bedömningen i målet skulle ha blivit densamma även om samtliga fastighetsägare stått bakom en begäran om att få inrätta en gemensamhetsanläggning.

Syftet med vattentjänstlagen är att säkra den kommunala rådigheten över VA-resurserna när förhållandena i ett område påkallar utbyggnad av en allmän VA-anläggning. Detta syfte går enligt VA-nämnden inte att åsidosätta genom att hänvisa till att en majoritet av fastighetsägare vill prova att själva bygga ut en gemensamhetsanläggning.

VA-nämnden fastställer länsstyrelsens beslut med ändring i den delen att en utbyggd anläggning ska vara färdigställd senast till den 30 september 2016.

VA-nämndens ärendenummer: BVa 49 Va 110/11

Gilbert Nordenswan